

BODROGI GYULA LAUDÁCIÓJA

A jelenlét döntése a bizonytalanság felett

Bodrogi Gyula, mindenki Gyszi bácsija, ez év áprilisában lett nyolcvanöt éves. Tisztelettel és szeretettel vesszük őt körül a Nemzeti Színházban. Vagy ő vesz körül bennünket, ugyanitt. Nem tudom pontosan, mi az, ami egy színészt saját tudtán kívül – vagy akár tudtával – ikonikussá tesz, csak az eredmény, a hatás érezhető, szinte kézzelfogható: az ember mindent betöltő karizmája.

Egy kivételes művészi pálya íve, talán hasonlítható egy szivárványhoz; de akár egy olyan szivárványhoz is, amely a magasba tör, nem hanyatlik, a félkör nem teljes, látványa véget nem érőn, felfelé halad. Limes. Függvény, mely közelít valamihez, amit sosem ér el, viszont egyre közelebb kerül hozzá. Tudja ezt mindenki, aki Bodrogi Gyula életútját, művészi pályáját követte és követi. Nincs megállás. Játék van, újabb és újabb szerepek, már nem is szerepek, inkább megélések, kalandok, életbölcsségek által leszűrt színpadi idő. Idő, s az időben összpontosuló tapasztalat, mely mindig visszaköszön, megteremtve a pillanat művészi varázsát. Mintha visszafordult volna az átlényegülés képessége, hogy helyet adjon egy másféle igazságnak: az élet igazságának. Néha nem megkerülhetők a „nagy szavak”, mint ahogy az élet igazsága sem az. Mert mi benne, Gyszi bácsiban ezt keressük, és találjuk. Egyszer csak ott ülünk nézőként ezzel az igazsággal szemben, amint egy apró gesztussal, szólejtéssel, mosollyal, vagy csenddel meggyőz minket valamiről. És nincs szükség magyarázatra, mert ez az igazság felfedezhető minden apró gesztusában.

Ezt a színpadi jelenlétet és művészi bizonyosságot keresve és megtalálva hajtunk fejet Bodrogi Gyula előtt, és kívánjuk azt a határtalan közelítést közönsége, közönségünk felé, mely ma is talán egyik legfontosabb része életének.

VIDNYÁNSZKY ATTILA,

a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja